

VOORTPLANTING

Al gauw werden er in totaal vier legfels van elk twee eieren gevonden.

Het eerste legsel werd in de oude bak in de grond begraven gevonden. De eieren werden in een stoof bij een temperatuur van 26°C uitgebroed op vermiculite, dat volstrekt droog werd gehouden, uit angst dat de eieren anders zouden bederven. De luchtvochtigheid bedroeg echter 100%. Eén ei was onbevruucht, uit het andere kwam na 54 dagen een jong. Het is niet bekend hoe lang het legsel in de oude bak heeft gelegen.

Het tweede legsel werd in de nieuwe bak in een *Sansevieria*-oksel gevonden. De eieren kwamen na respectievelijk 71 en 75 dagen uit. De incubatieomstandigheden waren hetzelfde als bij het vorige legsel.

De volgende twee legfels werden gevonden onder een druivestronk. Wegens een op til zijnde verhuizing werden de eieren niet uitgebroed maar vernietigd. Ze bleken alle vier bevrucht te zijn.

OPFOK

De opfok van de jongen verloopt probleemloos. De jonge dieren werden met zijn drieën in een terrarium ondergebracht waarvan de temperatuur overdag 30°C en 's nachts 20°C bedraagt. De inrichting bestaat uit een klimtak en een rechtopstaand stukje schors. De jonge dieren eten met Gistocal bestoven krekels en fruitvliegen. De bak wordt ongeveer drie keer per maand gesproeid met gevitaminiseerd water. Dit wordt ook dagelijks verstrekt in een klein drinkbakje. In twee en een halve maand verdubbelt de lengte der jongen, zodat ze dan 8 cm lang zijn.

COSYMBOTUS PLATYURUS IN MY TERRARIUM

Cosymbotus platyurus, a small flying gecko, is described. Behaviour, food and housing are given attention to. The breeding and raising of the young is described.

LITERATUUR

EIJSDEN, E.H.TH. VAN, 1978. Gecko's verzameld in River State, Nigeria, door M.Th. Ammer. *Lacerta* 36(7):107-118.

Vakantie in de Perigord

Alex Bakker
Mondlanestraat 4
2332 ZE Leiden

INLEIDING

Tijdens een vakantie in de Perigord gedurende juni en juli 1986 in deze culinair welbekende streek in Frankrijk, was ik in de gelegenheid enige herpetologische waarnemingen te doen. In totaal vond ik acht soorten, terwijl de verspreidingskaartjes in ARNOLD et al. (1978) een veel hoger aantal aangeven. In het navolgende zal ik beschrijven welke vondsten ik heb gedaan.

CAMPING

Ik verbleef op een net buiten het gehucht St. Cybranet gelegen camping, waarlangs het riviertje de Céou kabbelt, een zijtak van de Dordogne. In dit stroompje, met aan de oevers vele uithollingen, vond ik de adderringslang (*Natrix maura*). In totaal zag ik 23 exemplaren van deze attractief gekleurde soort, soms verscholen in de walkant, soms vrij zwemmend in het water. De lengte varieerde van 15

tot 42 cm. Het betrof hier zowel juvenielen als adulten. Deze lengte is vrij gering als men bedenkt dat volwassen vrouwtjes meer dan 90 cm lang kunnen worden (STEWART, 1971). Slechts twee exemplaren hadden de bekende zigzag-streep en oogvormige vlekken op de flanken. De meeste dieren waren grijs alhoewel er ook wel eens een kerrie-geel exemplaar tussen zat. Daar deze dieren bij het hanteren vaak hun prooi uitbraakten, kreeg ik een redelijk overzicht van wat de dieren zoal gegeten hadden: forel, elrits en een enkele keer een rivierdonderpad. Nooit werden resten van kikkers uitgebraakt, wat erop duidt dat de dieren in dit riviertje op dat moment voornamelijk visetend waren. In dezelfde biotoop werd ook de gewone pad (*Bufo bufo*) gevonden. Deze padden waren alle vrij groot, ongeveer 12 cm, zodat ze wel op de zuidelijke ondersoort van de gewone pad (*Bufo bufo spinosus*) leken. In de literatuur worden naast het verschil in grootte ook de kegelvormige in plaats van ronde huidwratjes genoemd (BALLASINA, 1984; MATZ & WEBER, 1983). De dieren werden bijna allemaal in het water aangetroffen, waar zij behendig rondzwommen, iets wat ik eigenlijk niet verwachtte van een pad. Een tweede amfibie dat rond het water voorkwam was de springkikker (*Rana dalmatina*). In totaal zag ik drie exemplaren. Ze zaten in het hoge gras, klaar om bij onraad in het water te springen. Maar ze klommen steeds ijlings weer op de kant.

Deze springkikker verschilt van alle andere Europese bruine kikkers door de lange achterpoten. Wanneer men een achterpoot langs het lichaam naar voren legt komt de hiel voorbij de snuitpunt (ARNOLD et al., 1978). Ook vond ik een tiental larven van deze soort. Op het land werd een slang gezien die bij mijn nadering in de

omringende braamstruiken verdween. Gezien de kleur en de grootte, vermoed ik dat dit een aesculaapslang (*Elaphe longissima*) was. Vlak bij deze vindplaats zaten twee muurhagedissen (*Podarcis muralis*) tegen enkele boomstammen.

KERKHOFJES

Zoals elk zichzelf respecterend plaatsje heeft St. Cybranet een kerkhofje. Op de grafstenen zaten massaal muurhagedissen. Het ging hier om een populatie zwaar netvormig getekende dieren. Er was ook een bijna zwart dier met twee groene lengtestrepen bij. Zowel mannetjes als vrouwtjes hadden een roodgevlekte keel, terwijl de mannetjes bovendien blauwe vlekken op de flanken vertoonden. In het naburige plaatsje Castelnau is ook een kerkhof, waar wederom muurhagedissen werden gezien. Nu ook jonge exemplaren, in St. Cybranet alleen volwassen en halfwas dieren. Op dit kerkhof vond ik ook een vroedmeesterpad (*Alytes obstetricans*). Het dier bevond zich in een met water gevulde halve fles, waar het niet meer uit kon komen en zodoende dreigde te verdrinken. Dit soort geïmproviseerde vazen zijn trouwens een ramp voor de herpetofauna op kerkhoven, daar de dieren erin kunnen vallen en verdrinken of gedood worden door de hitte midden op de dag. In Castelnau zelf zag ik ook muurhagedissen. Hier kwam ook een exotisch ogend fascinerend insect voor: de bidsprinkhaan (*Mantis religiosa*).

BOS

Enkele dagen na aankomst werd een uitstapje gemaakt naar het bos tegenover de camping. Dit loofbos ligt op een heuvel. Hier en daar vinden we wijngaardjes, die omringd zijn met stapelmuurtjes. Het geheel wordt

doorsneden met enige paadjes en een verharde weg, die naar een aantal boerengehuchtjes leiden. Op de dag dat deze biotoop werd bezocht, was het nogal druilerig weer. Het ritselde echter weer volop. Er werden twee muurhagedissen waargenomen. Deze dieren bleken veel schuwer dan de dieren op de kerkhoven. Door een op de camping verblijvende bioloog werden in dit bos ook nog twee smaragdhagedissen (*Lacerta viridis*) gezien. Ik heb deze dieren zelf niet gezien, alhoewel ik op dezelfde tijd en plaats en onder dezelfde weersomstandigheden in het bos geweest ben. Enkele dagen voor het vertrek van de camping reden wij op de weg, die de camping van het bos scheidt; onder de uitroep 'een slang', maakte de bestuurder van de auto mij attent op het feit dat er een grote hoop reptiel op de weg lag gedrapeerd.

Het bleek een geelgroene toornslang (*Coluber viridiflavus*) te zijn, die zich gewillig liet oppakken. Toen ik het dier op het autodak op de rug legde, draaide het zich slechts op de buik, zonder ook maar een poging tot bijten te ondernemen. Dit is voor deze soort zonder meer vreemd gedrag, daar het agressieve gedrag van deze soort bekend is (STEWART, 1971).

De volgende dag beet de slang echter

alweer behoorlijk van zich af. Op de camping werd het dier eens goed bekeken. Het was een werkelijk prachtig, op een zwarte ondergrond groengeel gevlekt, exemplaar. Het bleek een mannetje te zijn, want tijdens het hanteren had hij zijn hemipenis uitgestoken. Ook verspreidde hij een onaangename geur uit de anaalklieren. Vlak na de vangst had het dier een knaagdier en een vogeltje uitgebraakt.

Na drie schitterende weken verliet ik deze streek met zijn interessante bewoners, met het stellige voornemen hier nog eens terug te keren.

HOLIDAY IN THE PERIGORD

In June en July 1986 observations were made on the reptiles and amphibians in the surroundings of a camping in the Perigord (France). Eight species were observed: *Rana dalmatina*, *Alytes obstetricans*, *Bufo bufo*, *Podarcis muralis*, *Lacerta viridis*, *Natrix maura*, *Elaphe longissima* and *Coluber viridiflavus*.

LITERATUUR

ARNOLD, E.N., J.A. BURTON & D.W. OVENDEN, 1978. A field guide to the reptiles and amphibians of Britain and Europe. Collins, London.

BALLASINA, D., 1984. Europese amfibieën in een oogopslag. De Nederlandsche Boekhandel, Antwerpen.

MATZ, G. & D. WEBER, 1983. Guide des Amphibiens et Reptiles d'Europe. Delachaux & Niestlé, Neuchâtel/Paris.

STEWART, J.W., 1971. The snakes of Europe. David & Charles, Newton Abbot.

Prof. Dr. P. Zwart: erelid van Lacerta

Op 2 mei 1987, op de Voorjaarslanddag van Lacerta te Utrecht, werd Prof. Dr. P. Zwart benoemd tot erelid van onze vereniging. Een zeer bijzondere gebeurtenis, want onze vereniging telt nauwelijks ereleden. En zo verwonderlijk is dat niet. Volgens de statuten kan iemand slechts voor deze benoeming in aanmer-